

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Készítők: Készítői vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 5.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai.

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:

Egész évre 12 korona. Félfévre 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Megmozdult a föld,

megreng nagy Oroszország teste és összeomlik a cári trón, melyről a tirannizmus még tegnap korlátlanul rendelkezett. A cári palota drága aranycirádába beleharapott a forradalom lángja s a szolgátság földjéből új tüzek robbannak ki, felégetve a százados hagyományok ócska maradványait. Akármilyen is az indító oka az orosz forradalomnak, akár az emberi jogainak birtokáért, akár az éhes gyomráért, akár a ledöntött cári bálvány helyét új bálvány felemelésére tört életre az orosz nép elégtelensége, bizonyos, hogy a világtörténelem további útjára hatással lesz az és a háború ügyét sem hagyja érintetlenül.

Egyetlen hírünk sincs, amely a megbízhatóság forrásából jut hozzánk arról, ami a világtörténelem e nagy napjaiban Oroszországban történik. Új cár kerül a forradalom romjai felé, aki végtelen háború riadójával akarja maga köré gyűjteni a megoszlott nép tömegeit? Elsöpörte a forradalom a cári abszolútizmust és megnyitotta a maga számára az emberiség friss életének új forrásait? Kombinálunk, képzeletünk magyarázunk, de bizonyosat nem tudhatunk. Azt azonban józan ésszel nem lehet senki, hogy az éhes, elgyötört orosz nép forradalmának piros zászlóira a háború folytatása van felírva. Olyan örökléte a népek ma már nem lehet, mely a vérengzést végtelenbe nyújtásáért követeli. Az új apostolok ma már akárhol a világon csak fehér zászlóval jöhetnek utjainkra és a megvilágító béke új himnusza számíthat a tömegek tapsaira. Az orosz vér, amely a birodalom testére már most saját népe szívéből ömlik patakokban, nem akarhat mást, mint a béke siettetését. A béke a kenyér az élet, az álom és minden ember jó, ami még tartalmat adhat jövőnknek. Az áldott tavasz márciusi első lehellete az almok színeit bonthatta ki az elnyomott szolgátság fekete földjein és a megmárosodott tömeg ott is a közös emberi vágyak megvalósítását akarja.

Emberi érzések láthatatlan szálai kapcsolják össze a népeket. Franciaországnak a glorie hamis frázisáért meghajszolt népe, a győzelmi ígéretekben csalódott olasz tömegek vajjon megérthetik-e az üzenetet, amelyet a zord észak felől sebes szárnyakon hoz a tavaszi reményekben megfrissülő élet.

Szaporodnak

a bűnesetek.

Nátunk is szükség volna katonai rendőrségre.

A háború harmadik esztendőjében a betörések és tolvajlások száma oly nagy mértékben növekszik, hogy a közbiztonság a legkomolyabb veszedelemnek van kitéve. A bűnesetek száma napról-napra nő s a polgárság állandóan rettegésnek van kitéve, mert a háborús bűnösök a legkörnyezetlenebb raffineriával dolgoznak s a legtöbb esetben a bűntető hatóságok tehetetlenül állanak velük szemben:

A garazda betörők lajstromáról nasábotak lehetne írni. Az elkövetett betörések nem nagy stílusú s a legrikább esetben követik el hivatasos betörők és notórius tolvajok. Aprószerű, nyomorult ki existenciát a bűnösök, akiket sok esetben a nyomor, vagy pedig a saját erkölcsi zülöttégük s különösen a ki nátkozó alkalmat tett bűnösökké, mivel a rendőri ellenőrzés nagyon hiányos, vagy sok helyen éppen semmi.

Távol áll, hogy az utóbbi időkben elkövetett sok-sok betörésért és lopásért a rendőrséget méltatlan támadásnak tegyük ki, sőt különösen szembetűnő a felelőtlenség idezőző községek ama tabortát meggyőzni, a melyik előítéletben minden hibának a téren támadó célpontjait éppen a háború alatt megcsappant rendőrség zseretű bűnbakként föltüntetni. A hiba nem a rendőrség mulasztásában keresendő, mert hiszen a rendőrség háborúban redukált létszámával olyan emberfőtti munkát végez, amiről csak az elismeres hangján beszélhetünk.

A rendőri személyzet nagyrésze hadbavonult és sajnos, alig jut már elegendő arra, hogy a legredukáltabb őrszolgálatot is elvégezhessék. Innen van az, hogy a legtöbb helyeken posztó, ahol máskor mindig egy-egy rendőri teljesített szolgálatot, ma rendőrt sohasem látni. Ez ennek a nagy rendőrhianyának tudható be az is, hogy a nyomozásokat sem sikerül úgy végrehajtani, amint azt a rendkívül nehéz viszonyok igényelnék. A mostani létszám nagyon is gyenge erő ahhoz, hogy a tömeges betörések kiyojmozásával megtudja birkózni.

A rendőrség emberei töltik telhetőség minden emberit elkövetnek, hogy a betörő bűnösök nyomát fölfedezzék, de ha munkájukat siker nem koronázza, ez kizárólag annak tudható be, hogy hiányzik a megfelelő erő. A fizikai kényserlenség

szava szinte parancsolóan követeli, hogy a rendőrség létszáma fölemeltesse és pedig a katonai parancsnokságtól kell sürögően kieszközölni, hogy a többi vidéki városok mintájára nálunk is a katonai rendőrség intézményét vegyék igénybe.

A háborús állapotoknak ez egy speciális intézménye, amely már sok helyen kiegészítette a polgári hatóságot a munkatorlás folytán előálló zavarokból. A katonai rendőrség fölszabadítaná a polgári rendőrséget a könnyebb, de föltétlenül szükséges közrendészeti teendők alól és a rendőrség a közbiztonság szolgálatát láthatná el. A város polgárságát megszabadítaná attól a lidércyomástól, amelyet a nap-nap után megismétlődő betörések lopások idéznek elő s fölfelülhetnék azt a sok alkalmi betörőt, akik a háborús nyomorúságotól anagy is agyongyötört polgárok javaiban garásdálkodnak s a legszemérméletlenebb módon város szerke grasszálják.

Ellenségeink legújabb hitványsága

Mérenylet készül terményeink és állattalományunk ellen.

A belügyminiszter rendeletben felhívta a hatóságokat, hogy a közbiztonság ügyeinek szolgálatára a veszélyre, amely az ország természetidegen államok ügynökei részéről fenyegeti. A rendelet szerint megbízható értesítés van arról, hogy az ország leggyerekes erejének megbénítása céljából, ellenséges államok ügynökei takarmány és élelmiszer készleteinket felgyújtás után megmérgezik s a legújabb hírek szerint, szarvas marna és lojalományunkat pedig takonykór terjesztésével igyekeznek kipusztítani. A tüzet 10—11 centiméter hosszú és 3—3 és fél centiméter átmérőjű kerek tokkal felszerelt hegyesvégű üvegsóval idézik elő. Az üveg valószínűleg folyadékot tartalmaz és különböző számok jelzik rajta, hogy az üvegsók gyűlése anyag mellé helyezve hányórán belül kapnak lángra. Az állatok megfertőzésére azt tervezik, hogy az ügynökök kutakba és itatókba takonykór-bacilusokat dobnak, fehér tablettákban, amelyek valamivel kisebb az aszpironnál: ezekhez a tablettákhoz nem szabad pusztá kézzel nyúlni. A miniszter elrendeli, hogy ezt a készülő atomos mérényletet a nyilvánosság tudomására hozzák és figyelemzesteti a közbiztonságot arra, hogy aki ilyen dolognak tudomására jut, az tegyen azonnal jelentést a hatóságoknak, mert különben bünpártolásért öt—husz évi súlyos börtönbüntetéssel sújtják.

HIREK.

— **Megbízás.** Mint értesítünk, Jenev István sárosspataki járábeli tb. főszolgabíró, Tokajba neveztetett ki az élelmezési teendők végszere.

— **Értesítés és felhívás.** A kassai kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy üzleti követkelések érvényesítése vagy behajtása indokából Romániába szóló utasási igazolványok ki nem adatnak. Továbbá felhívja a kamara az érdekelteket a miniszteriumnak 486. számú rendeletére az üttött vastüredék forgalmának szabályozása tárgyában, amely megállapítja, hogy az üttött vastüredékek ruind szabályok szerint vásárolhatók és adhatók el.

— **Dr. Bródy Kálmánról márciusi ünnepélye,** amelyet a kösismerten kiváló zongora-tanárú rendezett tanítványai, vasárnap délután a vármegyeháza nagytermében, a „Vörös-Keresztgyelet” helybeli dohánnyagyi fiókja részére, nem folyt le olyan imponánsul, nagy közönség előtt, mint amilyet a gyermek-művészek precíz játéka, előadói képessége és a tanárú ambiciósus igyekesete megkivált volna. A közönség érthetetlenül távol maradt az ünnepélyről, holott megjelenésével háborús jótékony célt is szolgált volna. A kicsiny distingvált közönség tapsal, szólni nem akaró ismétlésekkel adott kifejezést dr. Bródyt iránt táplált elismerésének és további kitartó munkára buzdította az apró gyermekereget.

— **Takarékosság a gyertyával.** Miklósy István hajduudorogi püspök most kiadott körlevelében felhívja az egyházak vezetőit, hogy a gyertyával a legnagyobb mértékben takarékoskodjanak. Az oltárokon kettőnél több gyertyát nem szabad égetni.

— **Fedor Oszkár színtársulata** április hó 7-én, nagyaszombatkori kezei meg előadásainak sorozatát, „A névtelen asszony” színművel. A társulat régi tagjai kösött ott látjuk a sinházabjáró közönség dédelgetett kedvesét, Albert Bököt, Falussy Pistát, aszonkivül Császár Kamillát, Körner Rezsőt, a vidék legjobb karmesterét Andor Zsigát. A társulat új vezető tagjai Vidó Ilus szubrett, Korenka Rózsai táncos szubrett, Hevesy Manka drámai hősnő, Gulyás Menyért, Majtényi László, Pesti Kálmán, akik mind az ország első színpadjain arattak meleg sikereket. Ugy a direktor személye, mint a tagok kiválóságai a legjobb reményekkel biztatnak az új évad iránt, amit fokok az a körülmény is, hogy az opert előadásokon egy kiválóan szervezett 16 tagú civil senekar fog működni.

